

REFERAT § 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund d. 04-02-2021

Mødedato Torsdag d. 04. februar 2021 kl. 16:00

Mødested Skype møde

Mødedeltagere Kristina Kongsted, Christian Holm Donatzky, Bente Borg
Donkin, Jørgen Busch Christensen, Max Tranebæk, Jens Peder
Jeppesen, Bent Vismann (Fravær), Ebbe Kannevorff (Fravær), Poul
Erik Pedersen, Erling Krabbe, Henrike Semmler, Søren Jacobsen, Jan
Bagger, Martin Hubert, Annelie Brand, Pia Holm Nielsen, Annemarie
Westh Jepsen, Lisa Groth

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af referat.....	4
Det svenske udvalg om beskyttelse af Øresund.....	5
Marine naturreservater i Helsingborg Kommune.....	6
Diskussion om udvalgets anbefaling.....	8
Opsamling, afrunding og næste møde.....	11
Eventuelt.....	12

Godkendelse af dagsorden

Sagen afgøres i:

§ 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund

Indledning

Emnet på det femte møde i udvalget om beskyttelse af Øresund er erfaringer fra vores naboland Sverige. Der vil være 2 oplæg på mødet og emnerne vil være

- Arbejdet i det svenske udvalg for beskyttelse af Øresund
- Marine naturreservater i Helsingborg Kommune

Vi nærmer os slutningen af udvalgets arbejde, så derfor vil der, efter de to oplæg, være et kort oplæg fra Annemarie Westh Jepsen, der opsummerer hvad vi er blevet præsenteret for i udvalget indtil nu. Efterfølgende vil der være diskussion i udvalget om, hvad vi ønsker at beskytte i Øresund. Diskussionen tager udgangspunkt i de to spørgsmål, der står i punkt 5.

Igen afholdes dette møde via Skype, så det er vigtigt at

- Man slukker for mikrofonen når man ikke har ordet.
- Man beder om ordet i chatten.

INDSTILLING

Dagsorden godkendt.

Godkendelse af referat

Sagen afgøres i:

§ 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund

INDSTILLING

Referat godkendt.

Det svenske udvalg om beskyttelse af Øresund

Sagen afgøres i:

§ 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund

Indledning

Formålet med dette oplæg er, at udvalget får større viden om arbejdet i det svenske udvalg om beskyttelse af Øresund.

Oplægsholder er Charlotte Carlsson fra Länsstyrelsen Skåne.

Sagsfremstilling

Charlotte Carlsson arbejder strategisk med vandområdet og har fokus på de marine vandområder. Hun arbejder bl.a. med vand- og havdirektivet, miljøovervågning, miljømål, Øresundsvandssamarbejdet, lidt havplanlægning samt rådgivning internt i Länsstyrelsen og eksternt til kommunerne.

Charlotte vil som projektleder for det svenske udvalg om beskyttelse af Øresund, fortælle om opbygningen af og arbejdet i udvalget.

INDSTILLING

Charlotte fortalte bl.a. om, at:

- Den svenske regering har besluttet, at Länsstyrelsen Skåne skal undersøge forudsætningerne for en marin beskyttelse af Øresund.
- Vigtigt at finde en løsning i samarbejde med Danmark.
- Arbejdet skal afrapporteres til regeringen i forår 2022.
- Udvalget har en styregruppe, referencegruppe og en arbejdsgruppe. Der sidder en repræsentant fra Miljøstyrelsen i arbejdsgruppen.
- Arbejdsgruppen har indtil nu holdt 2 workshops, med emnerne: hvad vil vi beskytte og hvilken beskyttelsesform kan bruges.
- Udvalget har lavet kortmateriale over allerede beskyttede områder i Danmark og Sverige, ålegræsudbredelse, fugleområder, beskyttede områder, Natura 2000, vindkraft, skibsfart mm.
- Udvalgets udgangspunkt er at hele Øresund skal beskyttet – fra Gilleleje/Kullen til Stevns/Falsterbo.

Marine naturreservater i Helsingborg Kommune

Sagen afgøres i:

§ 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund

Indledning

Formålet med dette oplæg er, at udvalget får større viden om marine naturreservater i Sverige.

Oplægsholder er Annelie Brand fra Helsingborg Kommune.

Sagsfremstilling

Annelie Brand har arbejdet i Helsingborg Kommune siden 2016. Hendes arbejdsopgaver består bl.a. af udførsel af den marine miljøovervågning, dvs. kystkontrolprogrammet og beskyttelse af kommunens to marine reservater Grollegrund og Knähaken. Hun deltager i arbejdsgruppen i det svenske udvalg for beskyttelse af Øresund og i KIMO Sverige som kommunens repræsentant.

Annelie vil fortælle om kommunens to marine reservater Grollegrund og Knähaken og hvilken beskyttelse de giver.

INDSTILLING

Annelie fortalte om:

- Kommunens arbejdsopgaver på det marine område.
- Helsingborg er en af de få kommuner der har 2 marinbiologer ansat til marine prøvetagning mm.
- Helsingborg Kommune har 2 marine naturreservater.
- I Sverige kan enten Länsstyrelsen eller kommunen ifølge lovgivningen oprette et naturreservat, hvis området opfylder specifikke krav.
- Marine naturreservater kræver mere overvågning end i reservater på land.
- Knähaken:
 - o Oprettet i 2001.
 - o Første kommunale marine naturreservat i Sverige.
 - o 1400 ha.
 - o Der findes Modiolus (hestemusling), Haploops (små krebsdyr) samfund.
 - o Fiskeri med stang, garn og net er tilladt.
 - o Rekreative aktiviteter ok så længe de ikke påvirker bundfaunaen.
 - o Der er diskussion om reservatet skal udvides.
 - o Formål er at bevare biologisk mangfoldighed.
 - o Hestemusling bankerne er gået tilbage siden reservatet blev oprettet.

- Før oprettelsen var der allerede udført overvågning fra 1990'erne.
- Hurtig proces at oprette reservatet – ca. 2 år.

- Grollegrund:

- oprettet i 2012.
- ca. 1588 ha.
- er det biologiske mest værdifulde område i Øresund.
- Formål er at bevare biologisk mangfoldighed.
- Reservatet er godt til at synliggøre mangfoldigheden.
- Reservatet går fra strandlinjen og ud.
- Der var udført overvågning 2002-2005.
- Oprettelse tog længere tid end Knähaken.
- Meget stærk strøm og mange sten.
- Fiskeri med stang, garn og net er tilladt.
- Rekreative aktiviteter ok så længe de ikke påvirker bundfaunaen.
- Er sælkoloni i reservatet.

- Lærdom fra processen:

- i Øresund er det lettere end på andre kyster i Sverige at lave marine reservat, fordi ingen ejer vandet. På vestkysten fx ejer private fiskeretten mm.
- Vigtigt at have en god viden om områderne – godt grundlag for oprettelsen af naturreservatet.
- Politisk forankring vigtig- Helsingborg har fremsynede politikere.
- Vigtigt at inddrage interessegrupper.
- Reservater er ikke dyre at oprette, men kræver meget arbejde med den løbende overvågning.

Diskussion om udvalgets anbefaling

Sagen afgøres i:

§ 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund

Indledning

Af kommissoriet for § 17, stk. 4 udvalget om beskyttelse af Øresund fremgår det, at udvalget skal sikre, at der tilvejebringes et tilstrækkeligt fagligt vidensgrundlag til, at Helsingør Kommune kan arbejde for at opfylde målet om, at der gennemføres en beskyttelse af Øresund.

Udvalgets arbejde skal munde ud i:

- 1) En anbefaling til byrådet af hvilken form for beskyttelse Helsingør Kommune skal arbejde for at få gennemført
- 2) En anbefaling til byrådet af en proces for, hvordan Helsingør Kommune videre skal arbejde med spørgsmålet.

Anbefalingerne skal være klar til sommeren 2021.

Vi nærmer os nu afslutningen af udvalgets arbejde. Formålet med dette punkt er derfor, at udvalget allerede nu får lejlighed til at diskutere, hvad en anbefaling fra udvalget skal indeholde.

Først er der et kort oplæg fra Annemarie Westh Jepsen om, hvad vi er blevet præsenteret for i udvalget indtil nu.

Efterfølgende er der diskussion om udvalget arbejde og anbefaling, med udgangspunkt i nedenstående spørgsmål:

- Hvad vil vi beskytte?
- Hvad skal kunne gå hånd i hånd i beskyttelsen (fx det rekreative, fiskeriet, naturen mm)?

Med dagsordenen er der udsendt et udkast til notat om udvalgets arbejde og anbefaling. Notatet er ikke færdigskrevet og er et aktivt dokument, som udfyldes efterhånden som udvalget beslutter, hvad der skal beskyttes og hvordan. Der vil derfor også på de kommende møder i udvalget blive lagt op til yderligere diskussion.

INDSTILLING

Udvalget diskuterede på baggrund af de to spørgsmål. Der kom mange synspunkter, som vil blive sammenfattet i afrapporteringen fra udvalgets arbejde.

Der var stor enighed om, at det skal være en opgave, der løses i samarbejde med Sverige, men at det samtidig er en svær opgave, da der er meget forskellig lovgivning i de to lande. Der var også stor enighed om, at udvalgets opgave er at redegøre for, hvorfor det er vigtigt at beskytte Øresund, men ikke nødvendigvis at beslutte en specifik beskyttelsesform.

Under mødet nævnte udvalgets medlemmer bl.a. nedenstående som de faktorer der er vigtige at tage med i betragtning:

- Skånsomt fiskeri
- Forbud mod trawl
- God økologisk og kemisk tilstand
- Rekreative interesser
- Bedst mulig vandkvalitet
- Miljø og bundfauna
- Stop for råstofindvinding
- Jagt- og motorbådsrestriktioner
- Badevandskvalitet
- Zonering i meget beskyttede områder og i områder, hvor der kan foregå aktiviteter
- Påvirkning fra landbruget
- Beskyttelse af fiskehabitater
- De store naturværdier
- Bæredygtighed
- Blød bunds områder er vigtige for fisk
- Biodiversitet

Mere information om bi- og trilaterale aftaler:

Vadehavet

<https://mst.dk/natur-vand/natur/international-naturbeskyttelse/det-trilaterale-vadehavssamarbejde/>

<https://www.waddensea-worldheritage.org/protection-and-management>

Fælles deklARATIONEN mellem Danmark, Tyskland og Holland er vedhæftet.

Kosterhavets Nationalpark (Sverige) / Ytre Hvaler

<https://www.sverigesnationalparker.se/park/kosterhavets-nationalpark>

<https://www.ytrehvaler.no/>

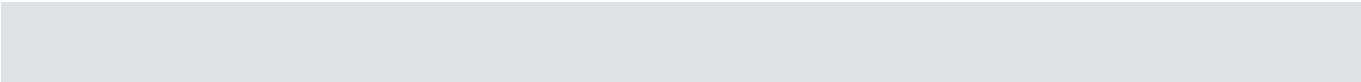
Opsamling, afrunding og næste møde

Sagen afgøres i:

§ 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund

Indledning

Næste møde afholdes den 24. marts 2021. På dette møde vil der være oplæg fra Søfartsstyrelsen om havplanen samt et kort oplæg af Erling Krabbe fra Dansk Ornitologisk Forening om Øresunds betydning for fuglelivet. Derefter vil der være tid til yderligere diskussion om udvalgets anbefaling.

Eventuelt

Sagen afgøres i:

§ 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund

